

Wijziging van de Invaliditeitswet, de Ziektewet, de Zee-ongevallenwet 1919, de wet van 21 december 1950, Stb. K 590, tot uitbreiding van de toepassing van het Ziekenfondsenbesluit en de Werkloosheidswet

(Verhoging loongrenzen)

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

De sedert het einde van het jaar 1954 plaatsgehad hebbende verhogingen van de lonen hebben de ondergetekende voor de vraag gesteld, of — en, zo ja, in hoeverre — de loongrenzen, geldende voor de Invaliditeitswet, de Ziektewet, het Ziekenfondsenbesluit en de Werkloosheidswet, dienen te worden herzien.

Het bestuur van de Stichting van den Arbeid heeft te kennen gegeven, dat een deel van dat bestuur van oordeel is, dat de loonmaatregelen, tot welker goedkeuring het College van Rijksbemiddelaars — onder zekere beperking — krachtens de Regeringsbeslissing van 19 maart 1956 gemachtigd was, inderdaad aanleiding zouden moeten geven tot een evenredige verhoging der loongrenzen, ingaande 1 september 1956. Een ander deel van het bestuur van de Stichting van den Arbeid was van mening, dat de uit vorenbedoelde loonmaatregelen voortvloeiende verhoging van het loonniveau geen reden behoefde te zijn om de loongrenzen te herzien, en wel op grond van de omstandigheid, dat deze verhoging geen compenserend karakter draagt.

De ondergetekende zou ervan willen uitgaan, dat er alle aanleiding is degenen, die ingevolge de Invaliditeitswet, de Ziektewet, het Ziekenfondsenbesluit en de Werkloosheidswet verzekerd waren, niet als gevolg van een nagenoeg algemeen toegepaste loonmaatregel buiten de werking van die wetten te doen vallen. Immers, zou dit het gevolg zijn van een algemeen toegepaste loonmaatregel, dan betekent dit, dat tal van loontrekkenden, doordat zij buiten bepaalde sociale wetten komen te vallen, door een dergelijke loonsverhoging in een ongunstiger positie komen te verkeren dan wanneer die loonsverhoging achterwege was gebleven. Dit zou tot een situatie leiden, welke ten enenmale onaanvaardbaar is.

Aangezien vaststaat, dat de gemiddelde uitwerking van de hiervóór bedoelde loonmaatregel rond 5½ pct. bedraagt, betekent dit, dat veruit het grootste gedeelte van de werknemers een loonsverhoging van 6 pct. heeft ontvangen. Naar de mening van de ondergetekende dient dan ook als factor bij de bepaling van de hoogte van de loongrens niet 5½ pct., doch 6 pct. in aanmerking te worden genomen.

Evenzeer staat vast, dat het grootste gedeelte van de werknemers na de laatste herziening van de loongrenzen een verhoging van de vakantie-uitkering heeft ontvangen van 2 pct. Naar de mening van de ondergetekende dient bij de berekening van het bedrag van de loongrens ook met deze vrij algemeen toegekende verhoging rekening te worden gehouden, aangezien niet valt in te zien, dat verzekerden, die uitsluitend ten gevolge van de vakantietoeslag de thans geldende loongrens te boven komen, buiten de onderscheiden sociale verzekeringswetten moeten vallen.

Dat bij de berekening van het bedrag van de loongrens de compensatie voor de premie ingevolge de Algemene Ouderdomswet in aanmerking dient te worden genomen — zoals bekend, is deze compensatie overeenkomstig het advies van de Sociaal-Economische Raad vastgesteld op 5,6 pct. van het loon — behoeft wel geen betoog.

Op grond van het voorgaande dienen naar de mening van de ondergetekende de thans geldende loongrenzen ingevolge de

Invaliditeitswet, de Ziektewet, het Ziekenfondsenbesluit en de Werkloosheidswet te worden verhoogd met 2 pct. + (6 pct. van het met 2 pct. gestegen loonniveau) + (5,6 pct. van het met 8,12 pct. gestegen loonniveau) = 14,18 pct. ((2 pct. + (6 pct. van 102) + (5,6 pct. van 108,12)), hetgeen (na afronding) neerkomt op een verhoging met f 900.

Het hiernevensgaande wetsontwerp strekt daartoe. De bij het onderhavige wetsontwerp voorgestelde verhoging zal niet leiden tot een merkbare uitbreiding van de kring dergenen, die vóór de hiervóór besproken verhogingen verzekerd waren.

In verband met de omstandigheid, dat de loonsverhogingen in de periode 1 april 1956 tot 1 januari 1957 op verschillende tijdstippen zijn tot stand gekomen, is het niet mogelijk de verzekering van degenen, die in genoemde periode door de genoten loonsverhogingen de loongrens tijdelijk hebben overschreden, te rekenen van het tijdstip dier verhoging, te herstellen. Voorgesteld wordt daarom de wijzigingen te doen ingaan op 1 januari 1957, aangezien op genoemde datum de laatste algemene loonsverhoging ter compensatie van de premie voor de Algemene Ouderdomswet ingaat.

Het is echter redelijk ten behoeve van degenen, die — voor het merendeel na een korte onderbreking van hun verzekering — met ingang van 1 januari 1957 opnieuw verzekerd zullen worden ingevolge de Ziektewet, een zelfde overgangsbepaling te treffen als bij voorgaande gelegenheden is geschied. Hiertoe strekt artikel VI van het wetsontwerp.

Volgens artikel 44, eerste lid, onder *a* en *b*, der Ziektewet zijn de uitvoeringsorganen bevoegd ziekengelduitkeringen te weigeren, indien de verzekerde reeds arbeidsongeschikt was bij de aanvang der verzekering en bij zwangerschap, ontstaan vóór, of bevalling binnen zes maanden na de dag, waarop de verzekering een aanvang nam. Het komt de ondergetekende wenselijk voor, deze bepalingen bij wijze van overgang buiten toepassing te laten ten aanzien van hen, die vóór de aanvang van de verplichte verzekering reeds in loondienst waren en die, zo hun loon beneden de loongrens gelegen ware, wel verzekerd zouden zijn geweest. Hiertoe strekt het bepaalde in het eerste lid van artikel VI.

Voor de toekenning van de uitkering van kraamgeld aan een verzekerde, echtgenote of inwonende dochter, stief- of pleegdochter van een verzekerde is vereist, dat de verzekerde in het jaar, voorafgaande aan de dag der bevalling, op ten minste 156 werkdagen verplicht verzekerd is geweest. Het tweede lid van artikel VI strekt ertoe deze eis voor de eerdergenoemde personen te verlichten.

Eveneens acht de ondergetekende het wenselijk, dat degenen, die door de voorgestelde wijziging van artikel 1, onder *c*, der Ziektewet (opnieuw) verzekerd worden ingevolge die wet, onder de werking van artikel 46 der Ziektewet komen te vallen, indien hun verzekering binnen twee maanden na de aanvang daarvan eindigt. Hiertoe strekt het derde lid van artikel VI.

Met betrekking tot het maximumdagloon, waarnaar ingevolge de onderscheiden sociale verzekeringswetten de uitkering wordt berekend en de premie wordt geheven, deelt de ondergetekende mede, dat het in zijn voornemen ligt op grond van artikel 9, eerste lid, van de Coördinatiewet Sociale Verzekering

een algemene maatregel van bestuur te bevorderen, waarbij het thans geldende bedrag van f 16 per dag wordt verhoogd tot f 19 per dag.

Voor een overeenkomstige verhoging van het voor de Zee-ongevallenwet 1919 geldende maximumdagloon is echter een voorziening bij de wet noodzakelijk. Artikel III van het wetsontwerp strekt daartoe.

Na het voorgaande behoeven de afzonderlijke artikelen naar de mening van de ondergetekende geen nadere toelichting.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,

A. A. VAN RHIJN.